

Fișă de lucru , Aci sosi pe vremuri , de I. Pillat

Completați spațiile !

Încadrare . Poezia aparține volumului _____ (1923) și este de factură tradiționalistă prin : viziunea asupra spațiului autohton rustic așa cum apare el în imaginile: „ casa _____ ” „lanul de _____ ” „turnul _____ din sat”. Se pot observa sugestii istorice și folclorice ale unui timp străvechi, de „când luptară-n _____ și poteri și _____ ” , când totul ca-n _____ se urzea”, precum și unele elemente de sensibilitate metafizică religioasă: ” un _____ a sunat, / De nuntă sau de _____ în turnul vechi din sat. ”

Poezia este un _____ psihologic, pretext pentru meditația asupra destinului uman. **Tema** textului este trecerea _____ , fragilitatea ființei umane sub acțiunea lui devoratoare, asociate cu _____ destinului uman și a _____ vieții.

Meditația asupra timpului se dezvoltă pe _____ planuri: _____ (povestea de dragoste a bunicului și a buniciei) și _____ (povestea nepoților).

Spațiul poetic al trecutului se deschide cu o secvență de ritual erotic săvârșit de cuplul, cândva tânăr al bunicilor. Idila celor doi tineri stă sub semnul _____. Portretul buniciei _____ se creionează prin câteva trăsături sugestive, pline de grație : fata „subțire”, în „largă _____”, „cu ochi _____”. Venirea ei în „berlină”(trăsură fabricată la Berlin) este pândită de tânărul nerăbdător , care era pe atunci, bunicul. Scenele de iubire dintre cei doi se petrec în decor romantic, „sub _____” privind „câmpia ca un lac ”și recitând poezii ale poezilor _____. Eternitatea clipei unice de iubire, desprinsă de coordonatele temporale, este însă o iluzie : „Dar ei în clipa asta simțeau că-o să _____”. Sunetul _____, simbol al destinului, le amintește îndrăgostiților că totul este supus trecerii timpului. O dovedește prezentul ce poartă semnele perisabilității : „De mult e _____ bunicul , _____ e bătrână”.

Trecerea la a doua secvență poetică, a prezentului se realizează printr-o reflecție, un interludiu pe tema trecerii timpului și a efectelor lui asupra trupului:

„Ce _____ lucru: vremea! Deodată pe perete / Te vezi _____ numai în ștersele portrete.

Te _____ în ele, dar nu și-n _____ ta,/ Căci trupul tău te uită, dar tu nu-l poți uita...”

Trecerea timpului necruțător lasă în urmă doar _____ îngălbenite ale îndrăgostiților, atârinate pe un perete al casei amintirii.

Secvența a doua a textului reflectă ca într-o oglindă prima poveste de iubire, cea a nepotului, ce parcurge același ritual al gesturilor esențiale ca în povestea bunicilor, în același decor, dar într-un alt timp.

Tema timpului este evidentă și în opozițiile „ieri –acum” , „ pe atunci –azi ” care marchează repetabilitatea existenței umane , continuitatea generațiilor :

„ Ca ieri sosi _____ ... și vii acuma tu ...”

Iubita, creionată în aceleași linii diafane : subțire, zâmbitoare, cu ochi _____ își întâlnește partenerul așteptând-o în același decor romantic. Reveria romantică este o stare perpetuă a îndrăgostiților dintotdeauna, ceea ce s-a schimbat este sensibilitatea poetică, moda vremii (iubita coboară din _____), reperele livești (poezii simboliste).

Ultimele trei versuri constituie epilogul ambelor povești de dragoste, constituindu-se și ca leitmotiv al poeziei : „Și cum ședeam... departe, un _____ a sunat./Același clopot poate, în turnul vechi din sat...// De _____ , în turnul vechi din sat.” Sunetul clopotului din turnul vechi revine ca un avertisment al trecerii timpului, insistând asupra momentelor de referință ale existenței umane, _____ și _____.

Titlul este alcătuit dintr-o propoziție ce fixează repere temporale și spațiale nedefinite, prin intermediul adverbului de loc „_____” și a locuțiunii adverbiale de timp „_____”. Astfel, se realizează o apropiere până la identificare a timpului _____ cu timpul trecut, dând perspectiva unui timp continuu care măsoară distanța dintre cele două trăiri similare.

Structura . Poezia este structurată în 19 _____ și un vers singular, structură ce dă imprimă muzicalitate lecturii și permite construirea unor paralelisme și efecte contrapunctice. Textul are o structură _____, aproape perfectă. Cele două planuri temporale, _____ și _____ sunt dispuse succesiv, accentuând ideea de repetabilitate a vieții și a iubirii. Între acestea se intercalează secvența elegiacă a _____ asupra timpului.

Comunicarea poetică se realizează în două registre : lirismul obiectiv în evocarea iubirii de odinioară a bunicilor, cu elemente de narativitate și de meditație cu caracter general-uman, și lirismul _____ prin comunicarea directă a sentimentelor eului liric la persoana I . La acestea se adaugă persoana a _____-a , acel „tu” impersonal, general- uman, ca un salt din planul personal într-unul universal . Cele două povești evocate ca experiențe personale se ridică la gradul de generalitate, cuplurile își pierd individualitatea.

Legătura dintre prezent și trecut este marcată și de alunecarea treptată a _____ verbale, de la mai mult ca perfect , la imperfect, ca timp al duratei și , în final, la prezentul cu valoare atemporală ce eternizează clipa în amintire.

Incipit –final

Incipitul poeziei fixează prin intermediul metaforei „casa amintirii” un spațiu mitic, cu multiple semnificații: spațiu al trecutului, devenit inaccesibil din cauza degradării, dar și refugiu unde se împlinesc reveriile, loc al perechii sacre, suspendat în durată și un depozitar al tuturor amintirilor. Versul final, care face trimitere la sunetul clopotului din sat, laitmotivul

poeziei accentuează impresia trecerii ireversibile a timpului : „De nuntă sau de moarte, în turnul vechi din sat .”

Referințele livrești

Cartea devine, în ritualul erotic mijlocitoare a dragostei. Versurile poeziei „_____” a poetului francez Lamartine, „Sburătorul”, operă a poetului pașoptist I. H. Rădulescu, poemele lui Francis Jammes sau „_____lunei” de Horia Furtună sunt tot atâtea modalități inspirate prin care îndrăgostitul își declară iubirea.

Numele bunicii, _____este un subtil omagiu adus artei clasice, în spațiul mitologiei grecești, Caliope era muza poeziei epice și a elocinței, mama lui Orfeu și a sirenelor, muza filosofiei.

Figuri de stil / Prozodie

Limbajul poetic accentuează dimensiunea tradiționalistă a versurilor, ca figură de stil, _____ocupând un loc central („ hornul nu mai trage alene din ciubuc”, îmbătrâniră plopilor”)

_____ „ deasupra casei berze cad ca umbre ”, sau „ Câmpia ca un lac” imprimă o notă de autenticitate cadrului câmpenesc. Epitetele din descrierea portetistică „ochi _____”, „_____ ametist” subliniază asemănarea izbitoare a celor două fete, ca și cum nepoata re trăiește povestea de dragoste a bunicii.

Atmosfera patriarhală este întregită prin prezența termenilor populari și _____: ”oblon, zăvor, poteri”.

Prozodia susține caracterul tradiționalist al textului, acesta fiind organizat în versuri cu rimă _____, cu măsura de _____silabe în distih și cu un monostih conclusiv .

Muzicalitatea este asigurată de ritmul _____, duios care amplifică tonalitatea confesivă.